ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo
Winaray nga Edisyon
Bolyum LVII Ihap 3
Pebrero 7, 2026
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Samtang gin-aatake han rehimen Marcos an China, naparayaw an US ha Pilipinas

Hini nga nakalabay nga pira kaadlaw, ginpangatake han pira nga maka-US nga pulitiko ngan upisyal han rehimen US-Marcos an mga upisyal han embahada han China ha Pilipinas, nga gin-akusaran nga "diri maupay nga bisita" ngan han "panginginlabot." Samtang ginkuha hini an atensyon han publiko, mamingaw nga naparayaw an mga pwersa nga nabal ngan militar han US ha nasud, ha dirudiretso hini nga pagpapakusog han panmilitar nga pwersa ha tuna ngan kadagatan ha palibot han Pilipinas.

Binuto an mapintas nga lantugiay kahuman magpasamwak hi Cmdr. Jay Tarriela, tagapagyakan han Philippine Coast Guard-West Philippine Sea (PCG-WPS), han mapan-insulto nga mga imahe nga natamay ha lider han China, sukwahi ha mga suklanan han respetuhay han mga nasud. Nahimo hini nga manulsol han makusog nga reaksyon han mga upisyal han China, nga naggamit han magbug-at liwat nga pulong agud igdemanda nga patukan han aksyon pandisiplina an upisyal han PCG.

Kalkulado an mga aksyon ni Tarriela agud sulsulan an China. Ginhimo ini usa kaadlaw antes iglansar an "bilateral consultation," usa nga dayalogo nga ginpatikangan han China ha Xiamen City. Papel gud niya an paypayan an antagonismo kontra ha China, tikang han igbutang hiya nga tagapagyakan han PCG-WPS hadton 2023, kasunod han treyning niya ha Washington.

Ginsuportahan hiya han pira nga senador ha pangunguna ni Sen. Risa Hontiveros. Napapirma niya an 15 nga senador ha resolusyon agud sukanaon an China, kadungan han eruestorya han pira nga senador nga igdeklara nga "persona non grata" an upisyal han embahada hini. Baga hin ginsusunog na nira an tulay han diplomasya.

Hi Hontiveros kilalado nga Amboy ngan parupanulsol han sentimyento nga kontra-China. Lanat niya an suporta han US para ha ambisyon ha 2028. Pamostura la an "pagdepensa ha soberaniya" nga ginhimo niya ngan Senado ha pagsukna ha China. Waray magliya an Senado ha pagpirma han Philippines-Japan Acquisition and Cross-Servicing Agreement hadton Enero 15. Hadton 2024, ginpadigon hini an Reciprocal Access Agreement (RAA). Ini nga duha butaray nga pagtamas-tamas ha paglulugaring han nasud nga naghahatag ha militar han Japan hin kalibrihan nga gumawas-sulod ha nasud, nga kaparte han papel hini komo kabakyang han US ha estratehiya nga "first island chain" agud palibutan an China.

Bisan usa kabeses waray kolektibo nga manindugan an Senado kontra ha tikadamo nga mga base

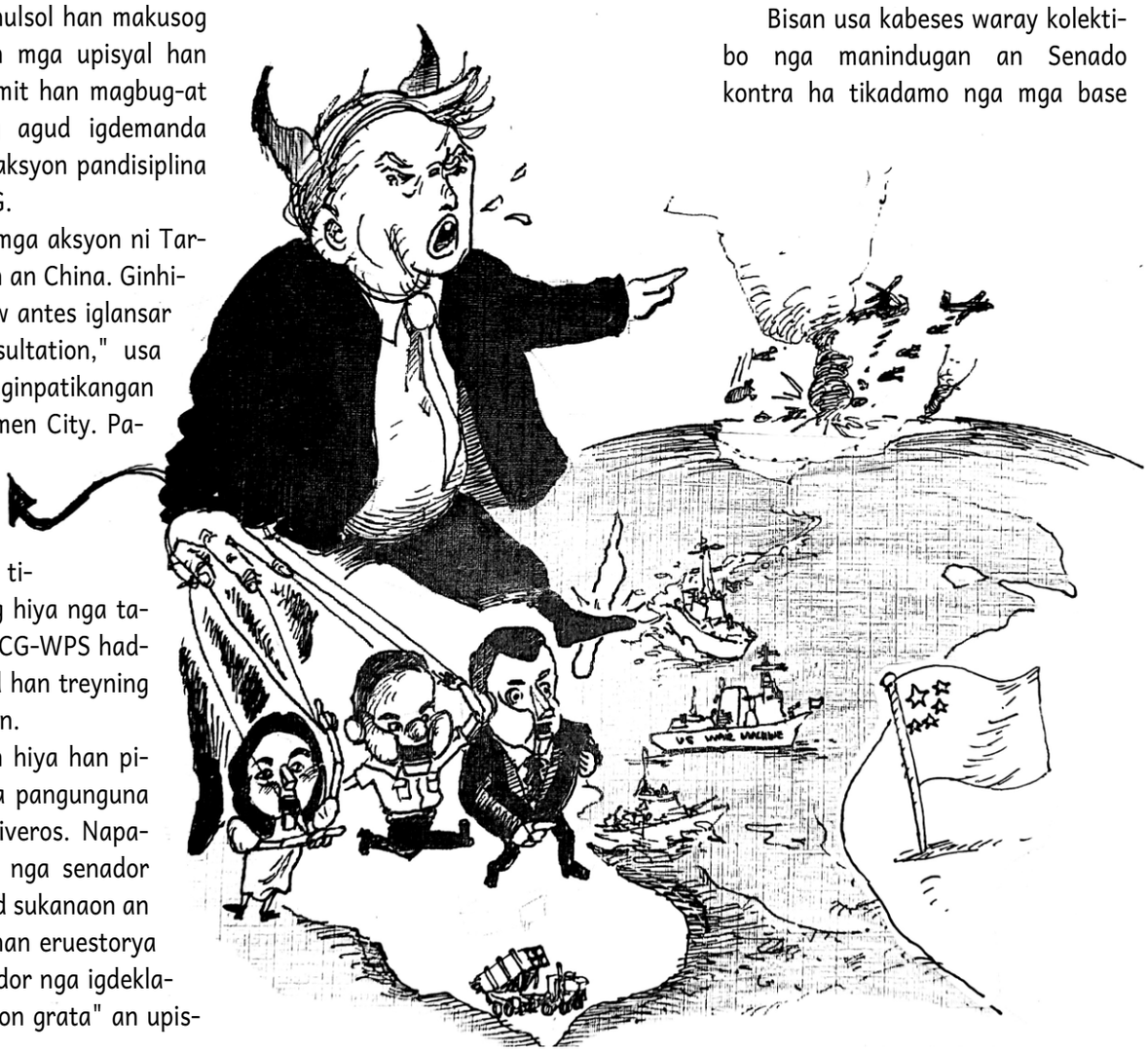

militar han US ha Pilipinas ilarum han EDCA o kontra ha mga sikreto nga pasilidad han US ha Palawan, Ilocos, Aurora, Cagayan ngan iba pa nga lugar, o kontra ha pagdeploy han US han mga *long-range missile* ngan iba pa nga armas nga pan-gerra hini ha mga sikreto nga lokasyon ha nasud. Mamingaw ini ha pagsulod ngan paglalayag han mga bokis de gerra han US ha pankadagatan nga teritoryo ngan paglusot hini giutan han mga isla han Pilipinas, ngan ha pagduong han mga higante nga barko nga nabal han US ha kadagatan nga eksklusibo han nasud.

Diri liwat hini ginkokontra an dirudiretso nga pangandam han US han gerra ngan pagdeploy han tikadamo nga mga panmilitar nga higamit ngan tropa ha Pilipinas. Waray ini magyakan kontra ha plano han US nga "igbaligya" ha Taiwan an mga EDCA *site* han US ha Pilipinas, o plano nga gamiton an Davao Gulf komo "refuelling hub" agud magserbisyo ha mga pwersa nga nabal han US. Mamingaw an Senado ha plano nga itindog nga pabrika han bala ha Subic nga magigin kaparte han plano han US nga gamiton an nasud nga base han pan-gerra nga operasyon hini ha Asia.

Samtang nagyiyinawyaw ha China an pira nga pulitiko ngan upisyal ni Marcos, mamingaw nga gintukod han US an bag-o nga Army Rotational Force-Philippines, ilarum han iya Task Force Philippines. Kabakyang an AFP ngan panmilitar nga pwersa han mga alyado hini nga nasud, utro nga hihimuon an bag-o nga mga maniobra ha kadagatan nga sakop han *exclusive economic zone* han Pilipinas.

Samtang ha Pilipinas natikagrabe an mga tirada nga kontra-China pabor ha US, ha bug-os nga kalibutan kinusog an mga pagsukna ha imperyalismo nga US. Ini kahuman atakihon hini an Venezuela ngan ginsikmit an presidente hini nga hi Nicolas Maduro ngan asawa niya nga hi Cilia Flores. Ginsundan ini han deklarasyon nga aagawon an nasud Greenland, mga pananarhug ha Mexico, Colombia ngan Panama, panunulsol hin kasamok kadungan han mga tarhug han pag-atake ha Iran, ngan ginpagrabe nga pan-gigipit ha Cuba ngan mga nasud nga nakikigsangkay o nakikignegosyuhay dinhi.

Ginbuksas hini an pagin buaw han ginsesering han US nga "international rules-based order." Ginklaro han pasista nga tuyaw nga hi Trump nga "America First" o interes han US an tinuod nga aada ha likod hini, ha kalisang nga agawon an kontrol ha mga surok han lana ngan hilaw nga materyales ha magkalain-lain nga parte han kalibutan. Agud diri mahigot ha internasyunal nga balaud, gintanggalan hini hin poder an United Nations pinaagi han paggawas ha mga komisyon hini, ngan diri pagbabayad hin butaw. Gintukod ni Trump an Board of Peace, kunuhay masaliwan ha waray kuno pulos nga UN, agud pagawason nga mayda internasyunal nga bendisyon an pag-imponer han poder han US ngan Israel ha Gaza Strip.

Ginkundenar an US ha magkalain-lain nga nasud, samtang nadistansya bisan an mga mahugot nga kaalyado hini nga imperyalista. Ginsukna liwat ini nga mga pitad bisan han katawhan Amerikano, kadungan han mga hiluag nga protesta kontra ha pasista nga rehimen Trump kasumpay han susrunod nga kaso han panmatay han mga ahente han estado ngan pagpriso ha pira kanapulo kayukot nga imigrante. Naatubang liwat hi Trump ha hiluag nga kangalas tungod ha sumpay niya kan Jeffrey Epstein, sentensyado nga kriminal ha mga kaso han pangabuso ha kababayin-an ngan kabataan.

Ha Pilipinas, pirit nga gintatahuban an pankalibutan nga pagsukna ha US pinaagi han maka-US nga masmidya, kadungan han orkestrado nga atake kontra ha China. Ginlaladawan an China nga "hulga" ha soberaniya han Pilipinas, agud suportahan an pauru-utro nga buwa nga kinahanglan han Pilipinas hin bulig han US agud depensahan an nasud. An tinuod nga hulga ha Pilipinas amo an tikadako nga posibilidad han panmilitar nga agresyon han US ha Asia, kakunsabo an Japan, Australia ngan iba pa nga alyado hini nga poder. Dadanason hini an mga Pilipino ha usa nga internasyunal nga sumpakiay nga sukwahi ha interes han katawhan.

Kinahanglan gud yana nga ipakigbisog han katawhan an tinuod nga nasyunal nga soberaniya. Kinahanglan pakusgon an patriyotiko nga kagiusan masa agud ipakigbisog an pagbungkag han mga base militar han US, an pagpapalayas ha ngatanan nga langyaw nga imperyalista nga tropa, ngan an pagtapos ha panmilitar nga panginginlabot han US ha nasud. AB

ANG Bayan

Bolyum LVII Ihap 3 | Pebrero 7, 2026

Igin-gagawas an Ang Bayan ha lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Winaray ngan Ingles. Nakarawat an Ang Bayan han mga kontribusyon ha porma han mga artikulo ngan balita. Gin-aaghat liwat an mga mambarasa nga magpaabot hin mga suson ngan rekomendasyon ha ikauuswag han aton mantalaan.

Gin-uunod

Editoryal: Samtang gin-aatake han rehimen Marcos an China, naparayaw an US ha Pilipinas 1
Pagbuhi ni Trump ha doktrina nga Monroe 3
Nasyunal nga welga kontra ha pasismo ha US 4
Imperyalista nga pag-atake ha Rojava, ginkundenar 4
Pakig-usa ha Venezuela ngan Palestine 4
Ha dagmit nga pulong 5
SMR, pagpuypoy ha katungod ha pagpapahayag 6
Ghost projects ha US, Taiwan, ginpapaimbestigaran 7
Protesta kontra-korapsyon, igkakasa ha Pebrero 25 7
Rebolusyunaryo nga amot ni Ka Amek, ginkilala 8
Mga armado nga aksyon han BHB-Northern Samar 8
Mga protesta 8
Impeachment kontra kan Marcos, dagmit nga ginpaod 9
Hiluagan nga protesta ha kampus, ginlansar 9
Pakigbisog han trabahador 9
Langyaw nga mina, gin-aatuhan ha Nueva Vizcaya 10
Terror financing, hulga ha kalibrihan 11
2 nga *hors de combat*, tuyo nga ginpatay han 47th IB 11
Dugang nga mga *ecozone* para ha langyaw 12

An Ang Bayan igin-gagawas duha kabeses kada bulan
han Komite Sentral han Partido Komunista ng Pilipinas

ang.bayan@cpp.ph cpp_angbayan

Pagbuhi ni Trump ha imperyalista ngan interbensyunista nga doktrina nga Monroe

Hadton Disyembre 2025, igin-gawas ni Donald Trump an National Security Strategy han imperyalista nga US. Ginsundan ini han pagpagawas han National Defense Strategy hadton Enero 26. Ha pareho nga dokumento, landaw an ginsesering nga "Trump corollary" o pagdudugtong ha doktrina nga Monroe nga nagduso han dominasyon han US ha Western Hemisphere o weste nga parte han kalibutan.

Syahan nga ginpatuman han US an "doktrina nga Monroe" hadton 1823 agud ighikaw ha hadto anay kolonyalista nga mga nasud nga European an Latin America, nga gin-angkon han US komo kalugaringon nga natad, ngan an mga rekurso ngan bentahe hini komo iya gud la.

Duha kasiglo an nakalabay, utro nga ginbuhi an doktrina ha ginpapintas nga panmilitar nga interbensyon ha Latin America. Sugad han nahiuna nga "Roosevelt Corollary" (1904), agresibo nga ginbabandera ni Trump an superyor nga panmilitar nga kusog han US agud gipiton ngan brasuhon an mas magluya nga nasud ngan alyado ha Latin America, North America ngan Europe.

Doktrina han imperyalista nga interbensyon ngan agresyon

Ginpapayungan han "Trump corollary" an presente nga mga atake, agresyon ngan pan-gigipit han imperyalismo nga US ha Western Hemisphere ngan iba nga parte han kalibutan.

Hadton Enero 3, ginatake han militar han US an Venezuela ngan ginsikmit an presidente hini nga hi Nicolas Maduro ngan asawa niya nga hi Cilia Flores ha pag-atentar nga paluhuron an soberano nga gubyerno nga Chavista ngan agawon an rekurso nga lana han nasud. Hadton Enero 29, nagdeklara hi Trump han "national emergency" hiunong ha Cuba ngan ginmando an pag-imponer han dugang nga taripa ha mga nasud nga nagsusuplay dinhi hin lana. Kadungan hini an mga pananarhug niya han pag-imponer han kapareho nga mga madarahug nga sangsyon ha Colombia, Nicaragua, Mexico ngan iba pa nga mga nasud nga nakikignegosyuhay ha Russia ngan China.

Waray pa man makalingkod ha poder, nanarhug na hi Trump hadton 2024 nga aatakihon an Panama kun diri hini "igbabalik" ha US an kontrol ha Panama Canal. Gintambakan niya an nasud han mga tropa nga Amerikano ha tahub han mga *war games*. Durot han grabe nga presyur, nagpagawas an Korte Suprema han Panama hadton Enero hin mando para palayason an mga kompaniya nga Chinese ha aragian ngan igbaligya an mga pasilidad hini ha BlackRock, an pinakadako nga Amerikano nga kompaniya ha pinansya.

Hadton Enero liwat, gintarhug ni Trump an walo nga nasud nga membro han NATO nga papatukan niya hin tubtub 25% nga taripa an mga eksport hini kun padayon nira nga titipahan an larang han US nga "paliton" an Greenland tikang ha Denmark. Plano han US nga himuon nga base militar an bug-os nga isla ngan igpwesto dinhi an dirudilain nga misayl para ha depensa han US (gintawag nga Golden Dome) tikang ha mga "atake han China, Russia, North Korea ngan Iran." Napaatras hi Trump kahuman manarhug an mga nasud nga European nga mabulos ngan mag-iimponer hin higtaas nga taripa ha mga produkto nga Amerikano. Naghimo liwat hin pitad an nasering nga mga nasud para mas hiluagan nga makignegosyuhay ha China.

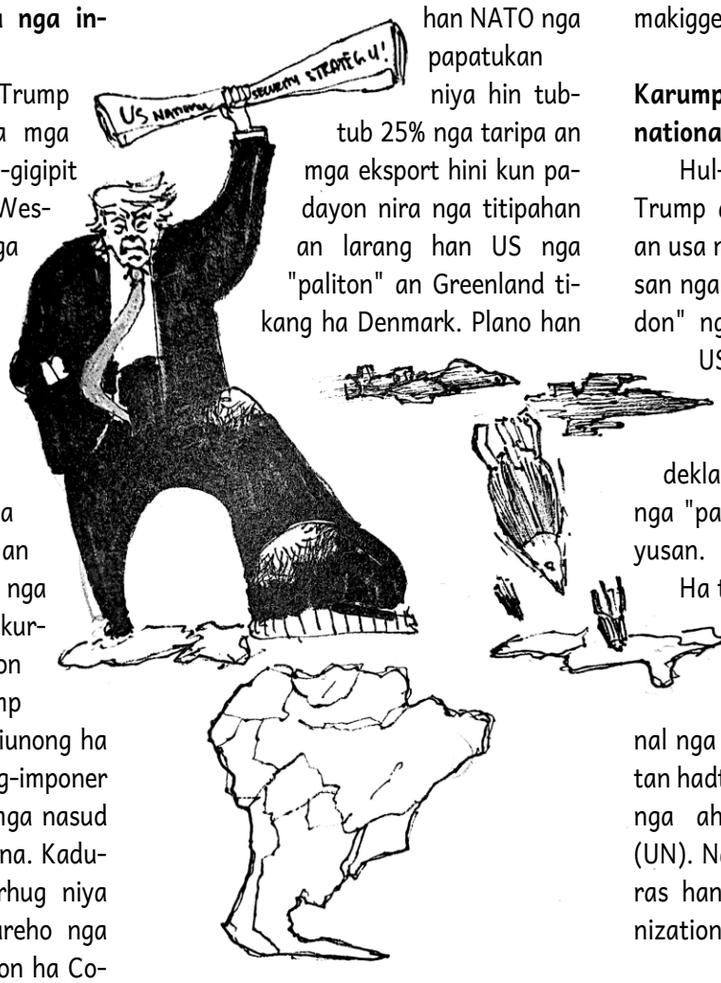

Gawas han Western Hemisphere, dirudiretso an henosidyo, pan-gegerra ngan panunulsol han gerra ni Trump, kalakip an Palestine, ha otonomos nga rehiyon han Rojava ha Syria, Iran, Russia ngan iba pa. Ha Asia, ginbabandera niya an panmilitar nga poder han US ha tinagdagko nga *war games* ngan tikadako nga presensya ha rehiyon. Gamit an Pilipinas komo lansaran, waray hunong an mga operasyon nga nabal han US ha South China Sea agud sulsulan an China ngan ayaton ini nga makiggerra.

Karumpag han ilusyon han "international rules-based order"

Hul-os na nga ginbul-iwan ni Trump an pamostura nga naeksister an usa nga "internasyunal nga kaayusan nga nakabasar ha mga pagsurundon" ngan nga gin-uundong ini han US. Ha usa nga miting han mga lider han mga kapitalista nga nasud hadton Enero 20, gindeklara han mga alyado han US nga "patay na" an nasering nga kaayusan.

Ha tahub han "America First" (Amerika Anay), ginpirmahan niya an mando para ig-atras an US ha 66 nga internasyunal nga organisasyon ngan kasarabutan hadton Enero 6. Kalakip hini an 31 nga ahensya han United Nations (UN). Nagin pinal na liwat an pag-atras han US ha World Health Organization hadton Enero 22. Gin-undang

Sundan ha paypay 4

Nasyunal nga welga kontra ha pasismo, ginlansar ha 50 nga estado ha US

Naglansar hin nasyunal nga welga an katawhan han US komo protesta ha natikapintas nga waray wantas nga pasismo han mga ahente han Immigration and Customs Enforcement (ICE) ngan Customs and Border Patrol (CBP) hadton Enero 30. Gintawag an protesta nga "National Shutdown: No Work. No School. No Shopping. Stop Funding ICE." (Nasyunal nga Welga: Waray Trabaho. Waray Eskoyla. Waray Panmalit. Ayaw Pondohi an ICE.)

Nahitabo an 300 nga gios-protesta ngan welga ha 50 nga estado, ha pangunguna han masobra 1,000 nga organisasyon. Kaupod ha nag-organisa han paggios an mga grupo han mga Pilipino sugad han Anakbayan, Malaya Movement, League of Filipino Students, Defend Migrants Alliance ngan Migrante USA. Landaw nga protesta an pag-*walkout* han yukut-yukot nga estudyante ha hayskul ngan kolehiyo tikang ha magkalain-lain nga syudad. Pira kayukot nga negosyo an temporaryo nga nagserra ngan nagpahayag han suporta ha welga.

Ginlansar an welga ha butnga han natikagrabe nga kamadarahug ha Minnesota. Aada ha 3,000 nga ahente tikang ha Department of Homeland Security an gindeploy ilarum han Operation Metro Surge, agud lanaton an mga imigrante ngan magsabrag hin kahadlok ha katawhan. Naggrabe an kamadarahug ha pagpatay han ahente han ICE kan Renee Good, usa nga paragsurat, hadton Enero 7. Ginsundan ini han pagpatay han mga ahente han CBP kan Alex Pretti, usa nga nars, hadton Enero 24. Labot ha duha nga biktima, ginpatay liwat han mga ahente han ICE hira Keith Porter, usa nga US *citizen* ngan Silverio Villegas González, usa nga imigrante tikang Mexico.

Ha Minnesota ginlansar an syahan nga hugna han pankabug-usan nga welga hadton Enero 23. Inabot ha 50,000 an pinartisipar ha protesta ngan masobra 700 nga negosyo an nagserra hiton nga adlaw. Aada ha 80,000 nga trabahador tikang ha Minneapolis Regional Labor Federation an sinuporta ha paggios.

Tikang han liningkod ha pwesto hi Trump, masobra 30 an namatay samtang nakadetiner ha mga pasilidad han ICE. Kaagsuban nga rason han pagkamatay amo an kapasibay-an ha kalibsugan han mga nakadetiner. AB

Tikang ha paypay 3

han US an paghatag han pondo hini nga nagresulta ha tagdamo nga pagseserra han mga upisina ngan nagbubutang ha UN ha peligro karumpag. Gintukod ni Trump an "Board of Peace" nga an syahan nga buruhaton amo an himuon nga direkta nga kolonya han US ngan Israel an Gaza.

Ha sakob han US, gingagamit liwat ni Trump an "America First" kontra ha kunuhay "hiluagan nga migrasyon" han mga "kriminal" ngan "iligal nga langyawanon." Gintatagan-rason hini an pasista nga kampanya nga kontra migrante, imigrante ngan hasta ha kalugaringon nga katawhan nga pwersahay nga ginpipriso ngan ginpapatalsik tikang ha nasud. Nagdurot ini han grabe nga kasamukan ngan kamadarahug, nga ginbaton naman han tikahiluag nga pagkakaurusa ngan pag-ato han katawhan Amerikano. AB

Mga nasyunal-demokratiko nga grupo, nakig-usa ha Venezuela ngan Palestine

NAGMARTSA TIPAKADTO HA embahada han US ha Manila an mga nasyunal-demokratiko nga grupo hadton Pebrero 6 komo pakikig-usa ha Internasyunal nga Araw han Paggios para ha Venezuela ngan Palestine. Nakatadong an protesta para papagbatunon an imperyalista nga US ha agresyon hini ha Venezuela ngan henosidyo hini ngan han Zionista nga Israel ha Palestine. Dara nira an mga panawagan nga: US, numero uno nga terorista ngan Paundangon an makinarya ha gerra han US!

Samtang, nagprotesta ha Panay an mga progresibo nga grupo nga estudyante hadton Pebrero 4 komo paghandum ha anibersaryo han pagbuto han gerra nga Pilipino-Amerikano hadton 1899. Ginkundenar nira an nagpapadayon nga interbensyon han US ha Pilipinas, ha porma han diri pantay nga mga kasarabutan ngan panmilitar nga presensya han US ha nasud.

Imperyalista nga pag-atake ha Rojava, ginkundenar

MAHUGOT NGA GINKUNDENAR han panrehiyon nga komite han International League of Peoples' Struggle (ILPS) ha Europe an tikagrabe nga atake kontra ha katawhan han Rojava nga nagtikang hadton syahan nga mga semana han Enero. Ginlaladawan han ILPS an nahitatabo nga opensiba komo "grabe ngan natikapintas nga kampanya han kamadarahug, pagpapaebakwet ngan kolektibo nga pagsirot" nga waray pagtahud ha kinabuhi han mga sibilyan ngan batakan nga dignidad han tawo. Pahimatngon hini, namamangpangan an hiluagan nga masaker ha katawhan nga Kurdish.

Ha pahayag hini, gintagan-duon han ILPS Europe nga an mga pag-atake ha Rojava nakasubay ha mga katuyuanan ha pulitika ngan militar han mga poderoso nga estado ha rehiyon ngan han ira imperyalista nga amo. Ginsusumpay han grupo an opensiba ha mas hiluag nga estratehiya han kooperasyon nga US-Zionista-Turkish nga nakatadong ha paghahadi ha West Asia.

Mahugot nga ginsukna han ILPS Europe an mga gubyerno ha Europe ha pakikigkonsabuhay ha opensiba pinaagi han pagpopondo ngan pagsuporta ha rehimen ngan mga armado nga grupo nga dabi ha pag-atake ngan pagmasaker ha katawhan nga Kurdish.

HA DAGMIT NGA PULONG

7 katuig

na tikang han pusilon han mga ahente han estado hi **Randy Malayao**, konsultant ha erestorya pankamurayawan han NDFP, samtang nakaturog hiya ha bus hadton Enero 30, 2019. Landaw an iya kinabuhi ngan pakigbisog ha pelikula nga "Bloom Where you are Planted," kaupod an kinabuhi han nakagawas pa la nga hi Amanda Echanis ngan aktibista nga hi Agnes Mesina.

124 katuig

tikang han tukuron an **Unyon Obrero Democratica** ha Cine Variadades, Sampaloc, Maynila hadton Pebrero 2, 1902, komo pinakasyahan nga sentro han pagtrabaho nga inato para ha suhol, katungod han mga trabahador ngan katalwasan han Pilipinas tikang ha kolonyalista nga US.

PEBRERO 23

gintalaan nga petsa han ICC agud bistahon an kumpirmasyon han mga kaso kontra kan Rodrigo Duterte kahuman magdesisyon an korte nga “fit to stand trial” hiya. Gintalaan an syahan nga pagbista hadton Setyembre 23, 2025 kundi nadelatar tungod ha *delaying tactics* han kampo nga Duterte.

7 NGA PINAKADAGKO NGA KOMPANIYA HA TEKNOLOHIYA

an mayda kontrol ha 30%-35% han *stock market* (merkado han sapi) ha US; plano hini nga humugay hin $600 kabilyon para ha AI (*artificial intelligence*).

$40 B natirok nga rebenyu

tikang ha *business process outsourcing* (BPO) hadton 2025. Ha luyo hini, padayon nga gin-aantos han mga trabahador ha sektor an himubo nga suhol, diri segurado nga trabaho ngan kawaray hin proteksyon ha pagtrabaho.

11 katuig

antes nahidaug han Talents Association of GMA (TAG) an kaso kasumpay han regularisasyon kontra ha GMA Network Inc. Ginkilala han Korte Suprema an mga *talent* han GMA Network komo regular nga mga empleyado han kompaniya ngan ha sugad kaangayan nga makatagamtam han seguridad ha trabaho ngan mga benepisyo.

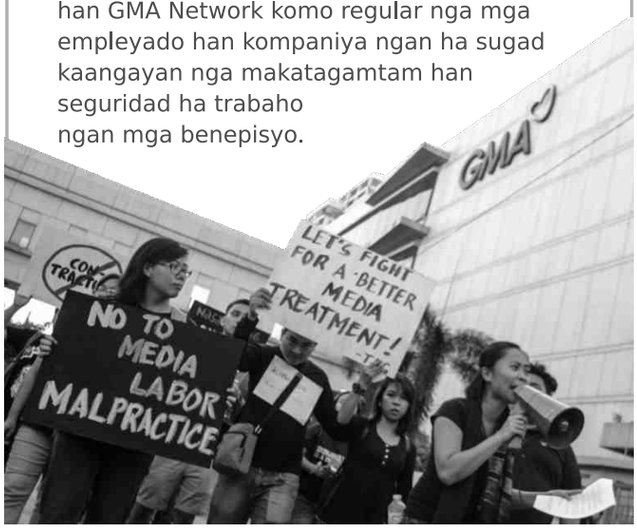

3,800 NGA MGA BATA,

kaupod an 20 nga puya, an gindetiner han ICE han US ha pasista nga kampanya nga kontra-migrante ngan imigrante han rehimen Trump. Pira ha mga bata namatay tungod ha kapasibay-an han ICE ha ira medikal nga kamutangan.

₱2/KWH

ginhitaas han Davao Light ha sukot hini ha serbisyo han kuryente, tikang ₱9.7135/kWh ngadto ha ₱11.7187/kWh hadton Enero. Pabug-at an dugang nga kabaraydan ha mga Dabawenyo.

Social Media Registration

Proposisyon para ha sarbeylans ngan pagpuypoy ha katungod ha pagpapahayag

Hadton Enero 21, ginduso han Department of Information and Communications Technology (DICT) an usa nga ginproponer nga palisiya agud himuon nga rekisito an pagpapa-rehistro han mga Pilipino ha pag-aabre han akawnt diinman nga plataporma han *social media*. Ilarum han proposisyon, hihimuon nga rekisito an paghatag han tinuod nga ngaran ngan iba pa nga datos para magamit an kalugaringon nga akawnt. Para ha mga edad 18 tipaubos, kinahanglan an kag-anak para ha beripikasyon.

Oobligahon liwat an mga *platform* nga magkamayda hin mahugot nga beripikasyon ha identidad, kalakip an pagkuha han ritrato han nawong han mga nagamit hini. Ini kuno agud atuhan an mga krimen *online* sugad han mga *scam*, pangawat han identidad, ngan seksswal nga pangabuso ngan paniniyupi ha mga bata. An nasering nga palisiya ginhihimo na yana ha European Union ngan ginduduso nga mahipatuman ha bug-os nga Southeast Asia. Syahan nga ginproponer ni Sen. Panfilo Lacson an pareho nga palisiya hadton Hulyo 2025.

Sigon ha mga grupo nga Agham ngan Computer Professionals' Union, bisan kun lehitimo an mga isyu nga ginsering han DICT, direkta nga gintatalapas han palisiya an pribasiya han mga nagamit han *social media*. Ginpapasa han ahensya an responsabilidad ha pagpuo han mga krimen *online* ha ordinaryo nga Pilipino imbes nga papagbatunon an mga kompaniya nga nananag-iya han mga *social media platform*. Ginhihimo liwat hini nga normal an sarbeylans ngan pangolekta han pribado nga impormasyon han mga indibidwal.

Klaro nga kaparte ini han tikagrabe nga sarbeylans, sensura ngan pagpuypoy han rehimen US-Marcos ha katungod ha libre nga pagpapahayag ngan pamamahayag han katawhan. Waray ini ginkaiba ha hadto na palpak nga mga balaud sugad han SIM Registration Law ngan Cybercrime Prevention Act nga nagbutang ha mga sensitibo nga datos han katawhan ha kamot han mapanmuypoy nga ahensya han estado ngan pribado nga kompaniya. Waray hini mapuo an mga krimen *online*, nga nagpapadayon ngan mas naggrabe pa.

Paggamit ha *social media* para ha pasismo

Hadton Disyembre 2025 ngan Enero ha presente nga tuig, nagin landaw an pagdamo han mga komento ha *social media* nga nag-uunod han kangalas han katawhan kontra ha korapsyon ngan pasismo han rehimen US-Marcos. Ha sobra nga kangalas ngan pananalumpigos, damo an nagpahayag han katukmaan han armado nga pag-ato nga ginpapasulong han Partido Komunista ng Pilipinas ngan Bagong Hukbong Bayan. Nahituman an pagdamo han mga komento ha anibersaryo han Partido, kun kan-o nga mayda mga gin-gawas nga pahayag, ritrato ngan bidyo hiunong ha selebrasyon. Kadam-an ha mga komento pagpapahayag han ira pagkadismaya ha naeksister nga dunot nga sistema ngan karuyagon han rebolusyon agud mabag-o an dunot nga kaayusan han nasud.

Agud pugngan an pagbuylo han mga komento, gintarhug han Armed Forces of the Philippines (AFP) an mga nagpahayag han ira araba ngan gin-akusaran nga "nagsusulsol nga mag-alsa kontra ha gubyerno." Ginmenos han NTF-Elcac an mga araba komo "propaganda" ngan ginpapagawas nga usa la ini nga "hiluagan nga kampanya ha social media" han Partido. Tungod ha kahadlok han ahensya ngan han AFP ha natikahiluag nga disgusto han katawhan ha rehimen Marcos, naglansar ini hin kampanya nga "dumog" gamit an ahensya nga pan-"PR" (*public relations*) ngan mga binaydan nga *troll*. Kalakip ha ginpagios han NTF-Elcac an pira kayukot nga sundalo han AFP agud lumuson ha biay-biay o panginsulto an hin-o man nga mayda komento nga kritikal o nagsususon ha rehimen ngan labina kontra ha pangabuso ng militar. Butaray liwat hini nga gintahuban hin *fake news* an mga balita hiunong ha pagtalapas ha tawhanon nga katungod ngan ginkokontrol an pampubliko nga opinyon pinaagi han sensura ha midya.

Nakabalayan ha NAP-UPD

An *online* nga kampanya nga dumog, paggrabe han sarbeylans, pagtarget ha mga kritiko han estado ngan mga ginpoproponer nga balaud para dinhi nakapailarum ha balayan han National Action Plan for Unity, Peace, and Development (NAP-UPD). Ilarum han Strategic

Sundan ha paypay 7

Mga *ghost project* ha US ngan Taiwan, ginpapa-imbestigahan han mga migrante nga Pilipino

GINPAPAIMBESTIGAHAN HAN MGA migrante nga Pilipino an nadiskubre nga dirudilain nga *ghost project* o diri tinuod nga proyekto han Department of Migrante Workers (DMW) ngan Department of Foreign Affairs (DFA) ha US ngan Taiwan.

Sigon ha DMW, nag-aalutaga ini han ₱5 kamilyon kada tuig para ha mga *shelter* o temporaryo nga urukyan han mga migrante nga ginpapadalagan han mga *non-governmental organization* ngan han ahensya han Taiwan. Kundi sigon kan Father Joy Tajonera, usa nga Pilipino-Amerikano nga misyonaryo nga padi ngan nag-aadministrar ha *shelter* nga Bahay Ugnayan, diri ini nakakakarawat han subsidyo tikang ha Manila Economic and Cultural Office tikang 2022.

Nahibaruan liwat han padi nga nag-alutaga an ahensya hin ₱2.9 kamilyon para ha "MWO shelter" ha Taipei nga serrado ha presente.

Ha US, ginkundenar han Bagong Alyansang Makabayan-USA Washington an *ghost project* han DFA ha Philippine Consulate ha Washington DC. Ha luyo han nakaalutaga nga pondo nga ₱83.73 kamilyon para ha 2025 ngan ₱88.9 kamilyon para ha 2026 diri pa gihap matad-an han mga Pilipino ha US kun hain ini. Waray report kun ano an nahitabo ha pondo. Ginkwestyon liwat han grupo kun nahingangain an pondo para ha Assistance to Nationals han DFA nga nabalor hin ₱9.8 kabilyon para ha 2025. Haros waray iginhahatag nga serbisyo an ahensya ha mga Pilipino nga nanginginahanglan, labina ha mga Pilipino nga gindetiner han Immigration Customs Enforcement.

Tikang ha paypay 6

Communication Cluster hini, karuyag han NTF-Elcac nga pugngan ngan kontrolon an mga aragian han impormasyon, pugngan an rekrutment ngan kontrahon an "propaganda" han rebolusyunaryo nga kagiusan ha sakob ngan gawas han nasud pinaagi han pagpapasamwak han disimpormasyon, saywar ngan *Red-tagging*. Ginpapasawamk han ahensya an panhunahuna nga ngatanan nga pagsukna ha korapsyon ngan panmuypoy kaparte han propaganda han rebolusyunaryo nga kagiusan, samtang an mga protesta han mga kabatan-unan kontra ha korapsyon "terror grooming" agud tagan rason an pagpuypoy ha demokratiko nga katungod para ha kalibrihan ha pagpapahayag ngan pag-oorganisa.

Ingkaso mahilusot an pwersahay nga rehistrasyon ha *social media*, diri la madudugngan an nakokolekta nga pribado nga impormasyon ngan mga panan-aw, mas hihimuon pa hini nga sistematiko an hiluagan nga sarbeylans han estado. Sugad han nahiuna nga mga balaud, piho nga magigin palpak an balaud ha tuyo nga puuhon an *online* nga krimen. Sugad han nauna nga pwersahay nga pagpaparehistro han SIM Card, segurado liwat nga milyun-milyon nga Pilipino an mawawarayan hin akses ha importante nga serbisyo ha komunikasyon ngan mahihikawan han boses. Magigin mas masayon para ha estado nga kontrolon an opinyon ngan balita, ngan pagtarget hini ha mga kritiko. AB

Protesta kontra-korapsyon, ikakasa ha Pebrero 25

IGIN-ANUNSYO HAN KILUSANG Bayan Kontra Kurakot (KBKK) hadton Enero 19 nga utro ini nga maglalansar hin hiluagan nga protesta kontra-korapsyon ha Pebrero 25, kadungan han paghandum ha ika-40 nga anibersaryo han pag-aalsa nga EDSA People Power. An grupo an nanguna ha 100,000 katawo nga demonstrasyon hadton Septyembre 21, 2025 ngan 20,000 katawo nga gios protesta hadton Nobyembre 30, 2025 kontra ha korapsyon ha Luneta Park, Manila.

Ha anunsyo han KBKK, kaupod hini an magkalain-lain nga mga sektor ngan grupo nga aktibo nga napartisipar ha kagiusan kontra-korapsyon ha nasud. Kalakip dinhi an Bagong Alyansang Makabayan (Bayan), grupo ngan konseho han mga kabatan-unan nga estudyante nga nanguna ha dagko nga *walk-out* hadton urhi nga parte han 2025, mga trabahador ngan kablas ha syudad, kababayin-an, mga magturutdo, trabahador pankalibsugan, kalagsan ngan iba pa.

Sering nira, ha luyo han nagin dirudiretso nga pagdemanda han mga grupo ngan publiko ha rehimen Marcos pipira pala an napapagbaton ngan waray pa nga mga napipriso nga "big fish" o dako nga dabi ha korapsyon. Ginsukna liwat nira an pagpapadagmit han rehimen ha pagsabalaud ha nasyunal nga badyet para ha 2026 nga ha esensya putos pa gihap han *pork barrel* ngan iba pa nga *insertion*. Dugang hini, dako nga basaranan liwat han paggios nira an pagbasura han komite ha Kongreso ha reklamo nga *impeachment* kontra kan Marcos.

Pambubusal ngan panmuypoy. Ginkundenar gihap han KBKK an pambubusal ngan panmuypoy han rehimen Marcos ha mga natindog kontra-korapsyon. Diri mamenos ha 72 nga indibidwal an ginsalawdan han reklamo han Philippine National Police (PNP) ha Department of Justice (DOJ) para ha sedisyon ngan pagsulsol han sedisyon nga mayda kalabutan ha Anti-Crime Prevention Act of 2012.

Kaupod ha mga iginreklamo han PNP ha DOJ hi Renato Reyes Jr, tagapangulo han Bayan, ngan mga lider-estudyante tikang ha mga konseho, mantalaan ngan progresibo nga grupo nga hira Tiffany Faith Brillante, Joaquin Buenaflor, Jacob Baluyot, ngan Aldrin Kitsune. Gintarget an mga iginreklamo tungod ha partisipasyon ha protesta nga Baha ha Luneta hadton Septyembre 21, 2025 ngan pag-post ha *social media* han ira mga panindugan kontra-korapsyon.

Naglansar han mga protesta an mga progresibo nga grupo kontra ha pan-gigipit han PNP ngan rehimen Marcos. Nanawagan hira nga dagmit nga igbasura an mga reklamo. Igin-insister nira nga an mga kurakot ha gubyerno an angay lanaton ngan prisuhon, diri an mga naato ha korapsyon.

Rebolusyunaryo nga amot han martir nga kadre militar ha Negros, ginkilala

Ginkilala ngan ginpasidunggan han rebolusyunaryo nga kagiusan ha Negros hadton Pebrero hi Reynaldo Erecre (Ka Amek) ha iya riko nga amot ha pagpapasulong han rebolusyon ha Negros ngan Central Visayas. Ginpatay hi Erecre han pasista nga tawuhan han 94th IB kahuman hiya madakop hadton Enero 30 ha Sityo Apitong, Barangay Bi-ao, Binalbagan, Negros Occidental.

Sigon ha report han Bagong Hukbong Bayan (BHB)-South Central Negros (Romeo Nanta Command), waray kapas nga umato hi Erecre han nadakop hiya han mga sundalo han AFP. Tuyo hiya nga ginpatay gamit an sobra-sobra nga pwersa, hinungdan kun kay ano nga diri makilala an iya nawong.

Hi Erecre an sekretaryo han Panrehiyon nga Komite han Partido ha Negros han namartir hiya. Nagtikang hiya ha klase nga ubos nga petiburges ngan dinako ha Maco, Davao de Oro. Nagtrabaho hiya ha usa nga pabrika han *plywood* han umundang ha pag-eskoyla ha kurso nga Bachelor of Science in Education.

Nagpultaym hiya ha BHB hadton 1996. Kahuman han tulo katuig ha serbisyo nagin kagawad hiya han komite han prente. Naging kaparte hiya han yunit partisano han BHB ha Cebu ngan Bohol. Usa liwat hiya ha mga nanguna ha maisugon nga reyd ha hedkwarters han PNP ha Bohol hadton Hunyo 1999 diin nakumpiska an masobra 80 nga armas. Hadton 2024, nahibutang hiya nga upisyal han Komite nga Tagapagpatuman han Panrehiyon nga Komite ha Central Visayas.

Hadton 2006, nahibalhin han buruhaton ni Erecre ha isla han Negros ngan nagserbe nga kumander ngan ikaduha nga sekretaryo han Partido ha prente han Southeast Negros. Tikang 2019, nagin kumander hi Erecre han panrehiyon nga kumand han BHB ha isla han Negros (Apolonio Gatmaitan Command) ngan nagin kaparte han Sekretaryat han Panrehiyon nga Komite han Partido ha bug-os nga isla. Tikang 2023, nagserbe hiya nga sekretaryo han Partido ha isla. Aktibo hiya nga nanguna ngan nag-undong ha pagsusulong han kagiusan pagtutul-id ha isla.

Samtang, namartir ha nahitabo nga engkwentro hi Joem Golez. Usa hiya nga istap ha buruhaton medikal han panrehiyon nga kumand han BHB. Nagtikang hiya ha klase nga kablas nga parag-uma ngan residente han Barangay Quintin Remo, Moises Padilla. Inapi hi Golez ha hukbo han katawhan hadton 2016. AB

Mga armado nga aksyon han BHB-Northern Samar

IGINREPORT HAN BAGONG Hukbong Bayan (BHB)-Northern Samar (Rodante Urtal Command) an pira ha mga armado nga aksyon han mga yunit hini kontra ha 19th IB hadton Disyembre 2025. Diri mamenos ha tulo nga sundalo han 19th IB an napatay hini samtang mayda mga nasamaran.

Ha Las Navas, gin-ambus han usa nga yunit han BHB an tropa han 19th IB hadton Disyembre 15, 2025 ha Barangay Poponton. Antes hini, ginpakyas han BHB-Northern Samar an reyd han 19th IB ha kampo han Pula nga hukbo ha Barangay Gusaran, Silvino Lobos hadton Disyembre 10, 2025. Namartir ha reyd an usa nga Pula nga mangaraway.

Samtang, ginreport liwat hini an aktibo nga depensa kontra ha 37-elemento nga yunit han 19th IB nga nag-atentar nga umatake hadton Hulyo 22, 2025 ha kampo han BHB ha Barangay L. Empon, Las Navas. Diri mamenos ha upat nga tropa han 19th IB an napatay samtang waray kaswalti ha yunit han BHB.

Tuna ha Hacienda Luisita, igdistribwer na. Masobra 150 nga parag-uma ngan trabahador ha uma tikang ha Hacienda Luisita, Tarlac, an nagprotesta ha DAR ha Quezon City hadton Enero 26 agud kundenaron an sobra na nga nadelatar nga distribusyon han tuna ngan kontra ha panlulupot han ira tuna han mga kumprador burgesya, pasismo ngan militarisasyon ha asyenda.

Minoriya nga katawhan han Benguet, kontra ha mina. Utro nga nagprotesta an minoriya nga katawhan ngan residente han duha nga barangay ha Itogon, Benguet hadton Enero 27 agud tipahan an pagpapahiluag han operasyon han Sangilo Mines, pananag-iya han Itogon-Suyoc Resources, Inc. Igintuman an paggios ha ginhimo nga "public scoping" nga iginpatawag han DENR ha Barangay Tuding.

Pakigbisog ha pribatisasyon han merkado ha Cebu, nagpapadayon. Nagprotesta an mga parupaninda ha ilarum han Carbonhanong Alliance hadton Pebrero 5 komo kaparte han nagpapadayon nira nga pagtipa ha pribatisasyon han merkado. Panawagan nira nga tanggalon an Megawide Construction Inc ha konstruksyon han merkado tungod kay piho nga papahitason hini an plete ha mga pwesto.

Trabahador ha tubuhan, nagrali ha Passi City. Duruyog nga nagprotesta an gatus-gatos nga trabahador ha uma ha tubuhan, gudti nga tagamolino, ngan membro han magkalain-lain nga asosasyon han parag-uma han tubo ha Passi City, Iloilo hadton Enero 22. Ginsukna nira an padayon nga pagbagsak han presyo han asukar nga, sering nira, durot han paghitaas han importasyon hini ha nasud ngan kawaray pulos han Sugar Regulatory Administration.

Pagtipa han kablas nga mapapalayas han UP SDG Park. Nagmartsa an mga residente han mga kablas nga komunidad ha sakob han UP Diliman ha kahilab-on han University Avenue hadton Pebrero 5 agud tipahan an pagtindog han proyekto nga Sustainable Development Goals Wellness Park nga gintitindugan han ira mga balay ngan umhanan. Gintapo hira han mga tinaglawas han mga konseho han estudyante tikang ha magkalain-lain nga kampus han UP nga hadto naglalansar han ira tinuig nga miting.

Reklamo nga *impeachment* kontra kan Marcos, dagmit nga ginpaod

Madagmit nga iginbasura han mga kaalyado ni Pres. Ferdinand Marcos Jr ha Kongreso an iginsalawad nga reklamo nga *impeachment* agud tanggalon hiya ha Malacañang. Iginsalang ini ha Committee on Justice han Kongreso hadton Pebrero 4 kun diin, ha botos nga 39-7, igindeklara nga "diri sadang an unod" han kaso nga iginsalawad kontra ha presidente.

Diri na natigdaan an bloke nga Makabayan ha pagbabasura han reklamo. Sering hini, pamatuod ini nga dunot an sistema han gubyerno, kun diin gindedepensahan han Kongreso an interes han mga parupangawat ngan kurakot. Para ha pito nga binotos pabor para bistahon an presidente, sadang an basaranan ha pagtraydor ha pagtapod han katawhan (*betrayal of public trust*).

Kasunod nga igsasalang han Kongreso an duha nga reklamo nga *impeachment* kontra kan Vice Pres. Sara Duterte nga iginsubmiter hadton Pebrero 2. Usa hini igin-endorso gihap han bloke nga Makabayan.

Ha pareho nga pagsalawad han mga reklamo, nagtirok an mga progresibo nga grupo ha gawas han Kongreso para suportahan an ira mga tinaglawas nga nagsalawad hini. Ini an syahan nga higayon ha kasaysayan han nasud nga pareho nga mayda pitad agud tanggalon ha pwesto an presidente ngan iya bise presidente pinaagi han *impeachment*. Panawagan nira: "Marcos, Duterte, pareho nga korap, kinahanglan ma-*impeach*!" AB

Hiluagan nga protesta ha kampus, iginlansar han mga estudyante

HA PAG-ABRE HAN ikaduha nga semestre hini nga Enero-Pebrero, iginlansar han mga estudyante an mga protesta ngan aktibidad ha diri mamenos ha 11 nga unibersidad. Gatus-gatos an nagtirok agud padayon nga ipakigbisog an ira demokratiko nga katungod, sukton an rehimen Marcos ha hiluagan nga korapsyon ngan atuhan an panmuypoy.

Ha University of the Philippines (UP System), iginlansar an mga protesta ha 10 nga kampus hini. Pinakalandaw dinhi an pagmartsa han masobra 550 nga estudyante han UP Los Baños ha Laguna hadton Pebrero 19.

Nagkamayda liwat han mga protesta ha Polytechnic University of the Philippines, Technological University of the Philippines-Manila, Far Eastern University, University of Santo Tomas, De La Salle University, Ateneo de Manila University, National Teachers' College, Saint Louis University ha Baguio City, Cavite State University ngan ha University of San Carlos ha Cebu City.

Tindog kontra TOFI. Nagin landaw ha mga protesta an pagtipa ha mga ginproponer nga paghitaas han matrikula (*tuition and other fees* o TOFI) ha mga pribado nga unibersidad. Igipapasangilan han mga unibersidad an nahitaas nga gastos ha edukasyon, pagpapauswag han mga pasilidad, ngan mas hitaas nga sweldo para ha mga magturutdo ngan empleyado. Kasumpay hini, naglansar an National Union of Students of the Philippines (NUSP) han 5 nga punto nga demanda kontra ha TOFI.

Samtang, gindayaw han NUSP an mga estudyante han University of the East ngan DLSU kasunod han diri pala maiha nga anunsyo han administrasyon han duha nga unibersidad nga diri ini magpapatuman han TOFI ha akademiko nga tuig 2026-2027. Iginbunga ini han petisyon, dayalogo, protesta ngan duruyog nga paggios han mga estudyante, konseho han estudyante ngan mga progresibo nga grupo.

Pakigbisog para ha CBA han mga superbisor ha PLDT. Susrunod nga paggios an iginlansar han mga superbisor ha PLDT Inc hadin Enero. Panawagan nira an pagkab-ot han usa nga mahinungdanon nga *collective bargaining agreement* (CBA) para ha 2026-2028 giutan han Gabay ng Unyon sa Telekomunikasyon ng mga Superbisor sa PLDT (GUTS-PLDT) ngan liderato han PLDT Inc. Nagtikang an negosasyon han mga tinaglawas han GUTS ngan liderato han PLDT para ha bag-o nga CBA hadton Nobyembre 28, 2025 kundi kahuman han 16 kabeses nga negosasyon waray pa mahinungdanon nga napagkaurusahan.

25-katuig nga isyu han iligal nga tanggalay ha Toyota. Nagpiket an Toyota Motors Philippines Corporation Workers' Association ha upisina han Department of Labor and Employment (DOLE) ha Intramuros, Manila hadton Enero 26. Igin-insister nira ha ahensya nga batunon na an 25 katuig nga isyu han iligal nga tanggalay ngan an padayon nga paghihikaw ha katungod ha kolektibo nga negosasyon. Hadton 2001, masobra 230 nga trabahador nga membro han unyon an iligal nga gintanggal han Toyota kasunod han pag-iinsister han unyon han negosasyon para ha CBA ngan welga han mga trabahador.

Pagsukna ha mahinay nga aksyon han NLRC Region 3. Nagpiket an mga membro han National Federation of Labor Unions-Kilusang Mayo uno atubangan han National Labor Relations Commission han Region 3 ha San Fernando, Pampanga hadton Enero 21. Ginsukna nira an ahensya ha mga kontra-trabahador nga desisyon nga igin-gawas hini ha nakalabay ngan an kamahinay ha pagaksyon ha iba pa nga kaso nga iginsalawad han mga trabahador.

Panawagan para ha umento ha suhol ha Calabarzon. Nagprotesta an mga trabahador han Southern Tagalog ha upisina han Regional Tripartite Wages an Productivity Board IV-A ha Calamba, Laguna hadton Enero 26. Iginrehistro nira an panawagan para ha dugang nga suhol ha bug-os nga nasud nga nakakasadang ngan makaburuhi ha usa nga pamilya. Ginsukna nira an ahensya ha paghahatag han sensilyo nga umento ha suhol ha nakalabay.

Langyaw nga pagmimina, todo nga gin-aatuhan ha Nueva Viscaya

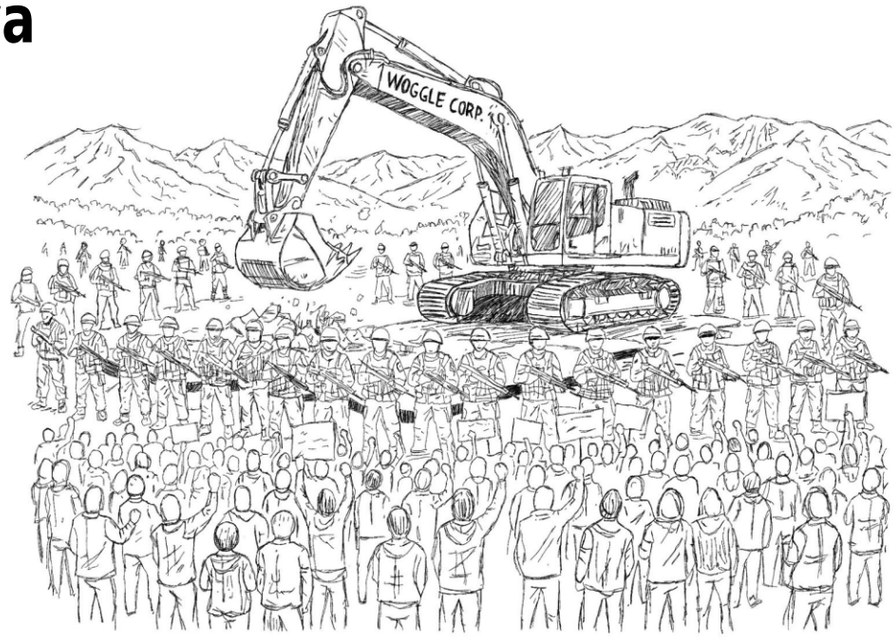

Hadton Enero 23, pito nga residente han Dupax del Norte, Nueva Viscaya an gin-aresto ha ira barikada kontra ha plano nga pagmimina han kompaniya nga British nga Woggle Corporation ha ira barangay. Gamit an 400 nga pulis, kabakyang an mga tawuhan tikang ha Bureau of Fire Protection, pwersahay nga iginsulod han kompaniya an *drilling equipment* (panluho ha tuna), *backhoe* ngan iba pa nga makinarya.

Nagtikang an mando nga bungkagon an barikada ngan arestuhon an residente ha desisyon hadton Enero 19 han Regional Trial Court 30 han Nueva Viscaya. Ha adlaw mismo han pagbungkag, gatus-gatos nga residente, ira mga tagasuporta, mga tawo ha singbahan ngan membro han mga grupo nga makakalibungan an inulang ha dalan.

Kaupod ha gin-aresto hi Florentino Daynos, usa ha mga lider han Defend Dupax Del Norte. Hadton Enero 26, ginpagawas gihap hiya ngan unom pa nga iba kahuman igbasura han piskalya an kaso nga "resistance and disobedience against person in authority" ngan an igindugang nga kaso nga "obstruction of justice" kontra ha ira.

Labot ha korte ngan pulis, nanarhug na liwat an militar pinaagi han 86th IB nga pupuypuyon an paggios han mga taga-Dupax ha tahub han "pagbabantay" ngan *Red-tagging* ha mga organisasyon nga nasuporta ha pakigbisog han katawhan.

Barikada, protesta ngan pakikigusa

Igintindog han mga residente han Sityo Keon, Barangay Bitnog, Dupax del Norte an ira barikada hadton Septyembre 17, 2025 komo depensa ha ira tuna, pakabuhian, ngan kabubwason han masunod nga henerasyon. Napugngan nira an pagsulod han sarakyan, makinarya, ngan tawuhan han kompaniya ha dalan tipakadto ha *exploration area.*

Hinay-hinay nga nakilala an mga taga-Dupax ha ira maisugon nga pagato ha langyaw nga kompaniya. Nakuha nira an suporta han Diyosesis han Bayombong, kasapit nga mga eskoylahan ngan bisan an lokal nga upisyal han gubyerno. Gindayo an barikada han mga tagdepensa han kalibungan, ngan progresibo nga grupo ngan kongresista. Linandaw an barikada ha midya ngan *social media* ha sakob ngan gawas han nasud.

Hadton Enero 24, nagprotesta an mga grupo nga maka-kalibungan ngan progresibo ha pangunguna han Kalikasan ha atubangan han Department of Environment and Natural Resources (DENR) ha Quezon City agud kundenaron an pagtugot han departamento ha eksplorasyon han Woggle ha luyo han klarado nga pagtipa han komunidad. Hadton Enero 28, utro hira nga nagprotesta ha atubangan han upisina han FCF Mining ha Makati City.

Ha London, nagprotesta an London-Philippine Solidarity, kaupod an mga progresibo nga grupo nga migrante, ha upisina han Metals Exploration PLC, an kompaniya nga tag-iya han Woggle. Iginlansar han mga grupo ha United Kingdom an kampanya nga "British Mining Out of the Philippines" agud ipanawagan an pagsalikway han operasyon nga mina han mga kompaniya tikang ha Great Britain nga nagdadambong ngan naghihibang ha natural nga karikuhan han Pilipinas ngan natalapas ha tawhanon nga katungod.

Mapanhibang nga pagmimina han British ha Nueva Vizcaya

Diri bag-o an pakigbisog ha langyaw nga pagmimina ha Nueva Viscaya. Antes an pakigbisog ha Woggle aktibo na nga gin-aatuhan han mga residente dinhi an FCF Mining.

Ginpapadalagan hini an Runruno Gold-Molybdenum Project ha Barangay Runruno, nga 20 kakilometro la an distansya tikang ha Dupax del Norte. Paubos na an mina ha Runruno nga gintikangan nga minahon han FCF hadton 2005 sanglit nagpapahiluag ini ha Dupax del Norte ngan sugad liwat ha Abra. An FCF Mining, nga hul-os nga pananag-iya han Metals Exploration PLC, nagtatag-iya ha 60% han Woggle. An Metals Exploration an direkta nga nananag-iya ha nasasalin nga 40%.

Ha Runruno, maiha na nga iginiinsister han mga residente ngan mga organisasyon ha kalibungan nga igpaserra an FCF Mining tungod kay an operasyon hini aada ha sakob o hirani ha Magat Watershed—usa nga protektado nga lugar nga ginkukuhaan han irigasyon han masobra 84,000 kaektarya han umhanan ha Cagayan Valley ngan nasuporta ha 61,812 nga parag-uma ngan 360 nga asosasyon

Sundan ha paypay 11

Sentensya ha mamamahayag, tawo ha singbahan ha "terror financing," hulga ha kalibrihan ha pamamahayag

Hiluagan nga ginkundenar han mga grupo han mamamahayag ha sakob ngan gawas han nasud, sugadman han mga tawo ha singbahan, akademiko ngan mga progresibo nga grupo an desisyon nga salaan hira Frenchie Mae Cumpio ngan Marielle Domequil ha kaso nga "terror financing." Ginsentensyahan an duha hadton Enero 22 han tubtub 18 katuig nga pagkapriso. Ginpamulta gihap hira han ₱500,000 kada usa.

Tagdumara hi Cumpio han independyente nga *media outlet* nga Eastern Visata ngan kontribyutor han Altermidya, samtang hi Domequil istap han Rural Missionaries of the Philippines. Gin-aresto hira, kaupod an tulo pa hadton Pebrero 7, 2020. Kolektibo hira nga ginkilala komo Tacloban 5.

Iginkatigda han damo an desisyon, labina nga hadton Oktubre 2025, igindeklara han Court of Appeals nga waray basaranan an pagkumpiska han estado ha kwarta nga nakuha kan Cumpio. Sigon ha korte, waray ligal o aktwal nga basaranan agud sumering nga mayda kalabutan an kwarta ha Partido Komunista ng Pilipinas ngan Bagong Hukbong Bayan. Samtang, abswelto naman hira Cumpio ngan Domequil ha bulag nga kaso nga *illegal possession of firearms and explosives.*

Gintawag han mga mamamahayag an desisyon kanda Cumpio ngan Domequil komo "kapakyasan han hustisya" ngan seryoso nga hulga ha daan na nga makuri nga kamutangan han kalibrihan ha pamamahayag ngan pagpapahayag ha Pilipinas. Ginsukna nira an paggamit han estado han balaud kontra-terorismo agud pamingawon an mga mamamahayag ngan iba pa nga tingog han pagtipa. Labot kanda Cumpio ngan Domequil, diri mamenos ha 35 pa nga indibidwal an ginkasuhan han "terror financing" tikang 2021.

Nababaraka gihap an mga internasyunal nga organisasyon han mamamahayag ha sering nira pinakasyahan nga pagdesisyon ha usa nga mamamahayag ha kaso han "terror financing." Diri mamenos ha 14 nga langyaw nga embahada ha Pilipinas an nanawagan nga dagmit nga pagawason hira Cumpio ngan Domequil.

Antes ngan ha adlaw han pagdesisyon, naglansar han protesta an mga progresibo nga organisasyon ha Tacloban City ngan Metro Manila. Hadton Enero 22, gatus-gatos an nagtirok ha atubangan han Commission on Human Rights agud tipahan an diri makatadungan nga desisyon ngan ig-insister an dagmit nga pagpapagawas ha Tacloban 5. AB

Tikang ha paypay 10

ha irigasyon. Subay ha mga petisyon nga iginsubmiter han mga grupo nga makakalibungan, an minahan ha Runruno nagtatambak han hilo nga basura ngan nagdudurot han polusyon ha salog, pagbaha, ngan iba pa nga kadelikaduhan ha kalibungan. Ha luyo hini, padayon nga nadiri an DENR ha demanda nga igpaserra an mina. Lugod, gintawag hini nga "waray basaranan" an mga petisyon ngan gin-gamit an teknikal nga dokumento sugad han Environmental Compliance Certificate ngan Environmental Protection and Enhancement Program para tahuban an lehitimo nga kabaraka han katawhan.

Sigon ha usa nga dokumento han Metals Exploration PLC, tuyo han kompaniya ha pagsulod ha Dupax del Norte an mahipadayon an operasyon han pagproseso han *ore* han FCF Mining ha Barangay Runruno. Plano nga dad-on ngan igproseso ha Runruno an anuman nga potensyal nga mamina tikang ha Dupax del Norte. Ha sugad, ginseseguro hini an panmaihaan ngan waray hunong nga pandambong ha natural nga karikiuhan han Nueva Viscaya, samtang an mga residente hini an nag-aantos ha kahibang han kalibungan, panlulupot han tuna ngan durot hini nga pankatilingban nga destroso.

Simbolo an Runruno han pagbabaligya han estado ha surok han tubig ngan produksyon han pagkaon ha Cagayan Valley ha kapitalista nga Bristish. Ini an nagpadig-on han mga Novo Vizcayanon nga atuhan an mina. Panawagan nira: "Ipamana, ayaw igpamina!"

Labot ha Dupax, kapareho nga pagkukuri ngan kamadarahug an usa kadekada na nga gin-aaguman han mga residente han Barangay Didipio, Kasibu nga naato ha OceanaGold, usa nga kompaniya nga Australian-Canadian. Maiha na an pag-ato han mga parag-uma ngan minoriya ha komunidad dinhi kontra ha mapanhibang ngan hiluagan nga pagmimina ngan langyaw nga pandambong nga naghihibang ha ansestral nga tuna, salog, ngan pakabuhi. AB

2 nga hors de combat, tuyo nga ginpatay han 47th IB

SAMARAN NA NGA naabtan han mga sundalo han 47th IB an mag-asawa nga Pula nga mangaraway nga hira Pedro Gemodo, 61, ngan Juliana Arculo Gemodo, 63, ha Sityo Agpapataw, Barangay Binobohan, Guihulngan City, Negros Oriental hadton Enero 31. Imbes nga kilal-on nga mga dakop ha gerra ngan tagan hin *first aid* komo pagrespeto ha ira katungod, tuyo nga ginpatay han mga sundalo an duha.

Nasamaran an mag-asawa nga Gemodo ha panmusil han 47th IB ha pag-atake ha ginbabasehan nira nga payag ha Sityo Agpapataw. Nakadalagan hira tipahirayo ha ginhitabuan han insidente kundi nahiabtan han mga berdugo.

Ginpasidunggan an duha han BHB-Central Negros (Leonardo Panaligan Command) ha paghalad nira han kinabuhi para ha masa nga Negrosanon.

Mga *economic zone* para ha langyaw nga negosyo ngan paniniyupi, gindugngan

Duha nga bag-o nga *economic zone* (*ecozone*) an igindeklara han rehimen US-Marcos pinaagi han usa nga proklamasyon hadton Enero 6. Igtitindog ini ha Batangas ngan Iloilo, dugang ha 32 na nga gin-abrihan han rehimen tikang han lumingkod ha poder. Yana nga 2026, target han rehimen nga makapag-abre hin 30 pa nga *ecozone*, prinsipal ha kabaryuhan.

Igtitindog an usa nga bag-o nga *ecozone* ha Tanauan City, Batangas. Ekstensyon ini ha nakatindog na nga First Industrial Township-Special Economic Zone ha Barangay Pagaspas ngan Trapiche. Masobra lima kaektarya nga tuna an lupgop han kabug-usan nga *ecozone*. Nababaraka an mga residente dinhi nga palalayason an mga komunidad nga maiigo han ekspansyon.

Ha Iloilo City, igtitindog ha Barangay San Rafael, Mandurriao District an usa pa nga *ecozone* nga lulupgop ha 3.8 kaektarya nga tuna. Magseserbe ini nga IT Park nga magigin sentro han *business process outsourcing* o BPO.

Magseserbe an bag-o nga mga *ecozone* komo engklabo han barato ngan mamingaw nga kusog pagtrabaho han mga trabahador nga Pilipino. Dinhi, nakaraysang an suhol ngan benepisyo, mahugot an mga pagdiri ha pag-uunyon ngan welga, ngan samwak an panmuypoy ha katungod ha pagtrabaho. Agud maengganyar an mga langyaw nga kompaniya, gintatagan hira han magkalain-lain nga mga insentiba, kalakip an diri pagsukot ha ira han buhis.

Diri mamenos ha 430 an *ecozone* ha bug-os nga nasud. Aada ini ha direkta nga pag-administrar han Philippine Economic Zone Authority (PEZA), ahensya ha ilarum han Department of Trade and Industry, nga igintukod hadton 1995 ha bisa han Republic Act (RA) No. 7916 o The Special Economic Zone Act of 1995.

Antes pa an PEZA, igintitindog na an kapareho nga mga sona ha bisa han RA No. 5490 o Foreign Trade Zone Authority (1969) ngan Presidential Decree No. 66 nga naghimo ha Export Processing Zone Authority (1972), ngaduha ha ilarum han rehimen US-Marcos I.

Kasagaran nga pamumuhunan ha mga PEZA an mga industriya ha pagmamanupaktura, *information technology* o serbisyo, agro-industriyal, turismo ngan pagliliaw, libre nga balyuay ngan lohistika, nga tanan para ha eksport. Hadton 2025, iginreport han rehimen nga inabot ha ₱260.89 kabilyon an aprubado nga pamumuhunan ha mga *ecozone*, pinakahitaas tikang hadton 2016. Sugadpaman, guti nga parte la ini han kabug-usan nga pamumuhunan han nasud.

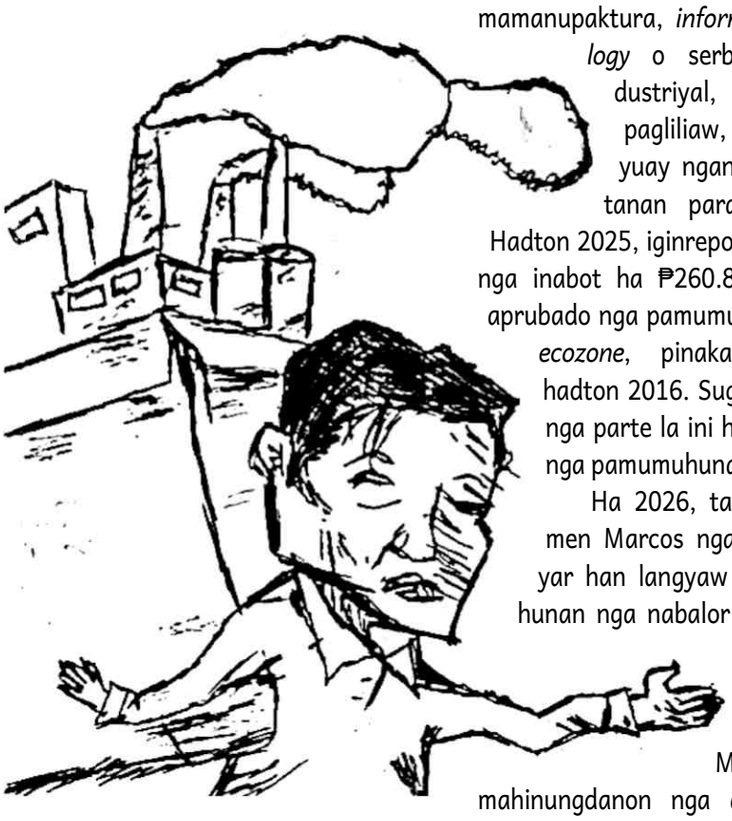

Ha 2026, target han rehimen Marcos nga makaengganyar han langyaw nga pamumuhunan nga nabalor han ₱300 kabilyon. Sukwahi ha pagrakudako ni Marcos, waray mahinungdanon nga amot an mga *ecozone* ha lokal nga produksyon.

Para ha masa nga trabahador, ha luyo han "natikadako nga pamumuhunan" nagpapabilin nga barat an inadlaw nga suhol. Ha paghuhuman han 2025, nakaraysang ha ₱695 an minimum nga inadlaw nga suhol ha National Capital Region, ginsundan han ₱600 ha Region IV-A ngan pinakahimubo ha BARMM ha balor nga ₱411. An barat nga suhol ha mga rehiyon an rason kay ano nga prayoridad han PEZA nga magtindog han mga bag-o nga *ecozone* ha mga prubinsya.

Pakigbisog ha "forced leave" ha sakob han *ecozone*

Ha Freeport Area Bataan (FAB) ha Mariveles ha Bataan, an pinakasyahan nga *ecozone* ha nasud, nagkab-ot han pasiuna nga kadaugan an mga trabahador han FCF Manufacturing Corporation diri pala maiha kontra ha matiyupion nga palisiya han kompaniya nga "forced leave." Kahuman han haros usa katuig nga ligal nga pakigbisog, gin-abuyunan han *labor court* an mga trabahador ngan igindeklara nga "iligal" an iskema nga "forced leave."

Hadton Abril 2025, nagsalawad han reklamo an mga trabahador ha National Labor Relations Commission ha San Fernando City, Pampanga kasumpay han upat kabulan nga "forced leave." Kasagaran ini nga iginpapatuman kun "waray produksyon" an pabrika nga kataliwan han panahon nga "hataw" o tinagdamo ngan dagmitay nga pagtrabaho. Sering han mga trabahador, waray sundon han kompaniya an pagpahibaro antes an "forced leave" ngan waray anuman nga kumpensasyon nga iginhatag ha mga apektado.

An FCF naghihimo han marahalon nga mga higamit sugad han *leather bag* ngan *wallet* nga mayda tatak nga Coach ngan Kate Spade. Kalakip an FCF ha mga kompaniya han Fashion Focus Ltd, usa nga kompaniya nga nakabase ha China. AB